

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-825

10.11.2017

Вища рада правосуддя

Надсилаємо адресований Вищій раді правосуддя депутатський запит народних депутатів України Паламарчука М. П. та Кривенка В. М., оголошений на засіданні Верховної Ради України 10 листопада 2017 року, для розгляду і надання відповіді авторам запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 7 арк. у 1 прим.;
матеріали на 10 арк.

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

Україна, 01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

№ 413

« 7 » 11 2017 р.

Вища рада правосуддя

04050, м. Київ, вул. Студентська, 12-а

Щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів Приморського районного суду міста Маріуполя та Апеляційного суду Донецької області за порушення засад гласності й відкритості судового процесу під час розгляду справи по обвинуваченню військовослужбовця 79 прикордонного загону Азово-Чорноморського регіонального управління Державної прикордонної служби України тактичного угруповання «Кордон» Сергія Колмогорова

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

(у порядку ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України»)

У суспільстві велике обурення викликала інформація про визнання винуватим у вчиненні злочину (навмисне вбивство та перевищення службових повноважень) та призначення покарання у вигляді тринадцяти років позбавлення волі, з позбавленням права обіймати посади представника влади в правоохоронних органах строком на три роки, та позбавленням військового звання «старший солдат» військовослужбовця 79 прикордонного загону Азово-Чорноморського регіонального управління Державної прикордонної служби України тактичного угруповання «Кордон» Сергія Колмогорова.

При цьому самого тексту вироку та судді(дів), що його ухвалював(ли) в Єдиному реєстрі судових рішень немає, що утворює самостійний склад дисциплінарного правопорушення (скріншот додається).

Уся публічна інформація про судовий розгляд справи міститься в ухвалі Апеляційного суду Донецької області, хоча й вона не містить інформацію про весь склад колегії суддів.

Так, у судовому рішенні зазначено наступне:

«...»

Вироком суду Сергія Колмогорова визнано винним у тому, що він будучи військовослужбовцем 79 прикордонного загону Азово-Чорноморського регіонального управління Державної прикордонної служби України тактичного угруповання «Кордон», діючи умисно, 7 вересня 2014 року, о 21-й годині 30 хвилин, перебуваючи на узбіччі дороги напроти домоволодіння, розташованого за адресою: Донецька область, м. Маріуполь, Приморський район, вул. Гірська, 161-Б, здійснив з ввіреної йому, штатної зброї автомату АКС-74 № 1245775 дванадцять прицільних пострілів по лобовому склу та капоту автомобіля «Шкода Рапід» державний реєстраційний номер НОМЕР_1, який знаходився на відстані 68 метрів від ОСОБА_4 та рухався по вулиці Гірській у напрямку ОСОБА_4 та ОСОБА_9, не створюючи будь-якої загрози їх здоров'ю чи життю, завдавши громадянці ОСОБА_10, яка знаходилась на передньому пасажирському сидінні цього автомобіля тяжке тілесне ушкодження у виді множинних саден на всьому протязі м'яких тканин голови, синців навкруги очей, крововиливів в склери очей, множинних саден на обличчі, травматичної ампутації 4 та 5-го пальців правої кисті, переломів дистальних фаланг 2 і 3-го пальців правої кисті, рани по передній поверхні лівого колінного суглобу, наскрізного вогнепального кульового поранення голови з пошкодженням кісток склепіння та основи черепа і грубим розтрощенням речовини головного мозку, від яких остання 8 вересня 2014 року, о 02 годині 30 хвилин, померла.

Він же, будучи військовослужбовцем 79 прикордонного загону Азово-Чорноморського регіонального управління Державної прикордонної служби України тактичного угруповання «Кордон», тобто працівником правоохоронного органу, перевищуючи службові повноваження, діючи умисно, в порушення вимог ст.ст. 20-22 Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України, п.п. 2.2.1, 2.2.2, 2.2.4, 2.3.2, 2.3.3, 2.5.2., 2.5.5, 2.5.8, 2.5.9, 6.1 Інструкції про застосування зброї, бойової техніки, озброєння кораблів (катерів), літаків і вертольотів Державної прикордонної служби України, спеціальних засобів та заходів фізичного впливу під час охорони державного кордону та виключної (морської) економічної зони України, затвердженої наказом Голови Державної прикордонної служби України від 21.10.2003 року № 200, а також посадової інструкції затвердженої наказом начальника Херсонського прикордонного загону від 30.05.2014 № 150-А, 7 вересня 2014 року, о 21-й годині 30 хвилин, перебуваючи на узбіччі дороги напроти домоволодіння розташованого за адресою: Донецька область, м. Маріуполь, Приморський район, вул. Гірська, 161-Б, здійснив з ввіреної йому, штатної зброї автомату АКС-74 № 1245775 дванадцять прицільних пострілів по лобовому склу та капоту автомобіля «Шкода Рапід» державний реєстраційний номер НОМЕР_1, який знаходився на відстані 68 метрів від ОСОБА_4 та рухався по вулиці Гірській у напрямку ОСОБА_4 та ОСОБА_9, не створюючи будь-якої загрози їх здоров'ю чи життю, завдавши громадянці ОСОБА_10, яка знаходилась на передньому пасажирському сидінні цього автомобіля, тяжке тілесне ушкодження у виді

множинних саден на всьому протязі м'яких тканин голови, синців навкруги очей, крововиливів в склери очей, множинних саден на обличчі, травматичної ампутації 4 та 5-го пальців правої кисті, переломів дистальних фаланг 2 і 3-го пальців правої кисті, рани по передній поверхні лівого колінного суглобу, наскрізного вогнепального кульового поранення голови з пошкодженням кісток склепіння та основи черепа і грубим розтрощенням речовини головного мозку, від яких остання 8 вересня 2014 року о 2 годині 30 хвилин померла.

...»

Цілком усвідомлюючи весь трагізм ситуації для людей, які постраждали під час цього інциденту, враховуючи відсутність повного тексту вироку та навіть його обов'язкової, публічної частини, наявна інформація по цій справі дає підставити вважати, що співробітники органів прокуратури та суду України проявили поверхове відношення до всіх обставин справи.

Очевидно, що прокурором не в повній мірі оцінено ситуацію, за якої мав місце інцидент.

В умовах відкритої, неприхованої агресії зі сторони Російської Федерації на території Донецької та Луганської областей, наявність такого вироку суттєво демотивує співробітників усіх збройних формувань України, зокрема, прикордонної служби, яка покликана захищати державні кордони України.

Звертається увага лише на відомі положення судового рішення:

«...»

Свій висновок про умисну спрямованість дій ОСОБА_4 на позбавлення життя потерпілої в момент застосування вогнепальної зброї, суд обґрунтував показаннями самого обвинуваченого, потерпілого, свідків та іншими доказами по справі. Такий висновок об'єктивно узгоджується з дослідженими в судовому засіданні письмовими доказами.

Обвинувачений ОСОБА_4 свою провину у скоєнні злочинів, передбачених ст.ст.115 ч.1, 365 ч.3 КК України не визнав та наполягав на тому, що виконуючи наказ ОСОБА_11 затримати та перевірити автомобіль, який рухався по вул.Гірській в м. Маріуполі, намагався зупинити автомобіль, махнув рукою та у повітря вистрелив з наявного в нього автомату АКС-74, однак авто не зупинилось, він з Гулим присіли та коли до автомобіля залишалось біля 50 метрів, він відкрив вогонь зі свого автомата по колесах, здійснюючи постріли в положенні «з коліна» короткими чергами. Автомобіль зупинився, упершись у стовб, в автомобілі знаходилася поранена жінка потерпіла та водій потерпілий ОСОБА_12, Заперечував здійснення ним пострілів по лобовому склу автомобіля, зазначивши, що здійснював постріли лише по капоту, радіаторній решітці, колесах. Крім них з Гулим, стрільбу по автомобілю здійснювали ще з гори зверху (снайпери) та наряд, який знаходився позаду автомобіля - Шаповалов та Білобров.

...

З показань свідка ОСОБА_11 підтверджується, що 07 вересня 2014 року о 21-й годині 30 хвилин начальником першої мобільної прикордонної застави

ОСОБА_11 старшому солдату ОСОБА_4 та солдату ОСОБА_9 було надано вказівку зупинити та перевірити автомобіль марки «Шкода Rapid» державний реєстраційний номер НОМЕР_1, який почав рух по вулиці Гірській у м. Маріуполі Донецької області.

Разом з тим, суд першої інстанції критично оцінив та обґрунтовано не прийняв до уваги показання свідків ОСОБА_11 в частині великої швидкості руху автомобіля та виникнення загрози життю військовослужбовців, з чим погоджується колегія суддів суду апеляційної інстанції, оскільки вони спростовуються іншими дослідженими доказами, а саме наслідками огляду ділянки місцевості по вул. Гірській в м. Маріуполі, показаннями допитаних як свідків місцевих мешканців ОСОБА_14 та ОСОБА_15, які категорично спростували можливість великої швидкості руху через особливості дорожнього покриття та відсутність освітлення (окрім 1 ліхтаря), та інші докази, зокрема, показання потерпілого ОСОБА_12 про причини, підстави та обставини перебування його на місці події.

...».

Як видно, суд критично оцінив усі доводи й позицію сторони захисту, надавши перевагу обвинувальній позиції.

У продовження аналізу судового рішення наводимо цей фрагмент із висновками колегії суддів:

«...».

Колегія суддів прийшла до обґрунтованого висновку, що дії та вимоги ОСОБА_4 для потерпілого не були відомі, не були чіткими, ясними, зрозумілими, потерпілий не вчинив будь-якого злочину, в зв'язку з чим у ОСОБА_4 не було підстав для його затримання, потерпілий не намагався втекти або чинити збройний опір, озброєним не був, застосуванням зброї не загрожував або іншими засобами, що становило загрозу для життя і здоров'я військовослужбовця чи інших осіб.

...

Таким чином, при встановлених обставинах ОСОБА_4 не мав право застосовувати зброю, як посадова особа правоохоронного органу, оскільки автомобіль, який рухався, не ніс загрозу його життю, у зв'язку з чим у нього не було підстав для захисту свого здоров'я і життя, а також здоров'я і життя інших військовослужбовців і цивільних осіб від нападу, який не мав місця.

...».

Особливе обурення в усіх небайдужих громадян викликає відсутність права застосовувати зброю особою, головним завданням якої є захист народу України та територіальної цілісності держави.

Відповідно до статті 124 Конституції України, правосуддя в Україні здійснюють виключно суди.

Основними засадами судочинства, зокрема, є гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами (п. 6 ч. 2 ст. 129 Конституції України).

У продовження конституційного положення, в Кримінальному процесуальному кодексі України зазначається, що судові рішення, ухвалені у відкритому судовому засіданні, проголошується прилюдно. Якщо судовий розгляд відбувався у закритому судовому засіданні, судові рішення проголошується прилюдно з пропуском інформації, для дослідження якої проводилося закриті судові засідання та яка на момент проголошення судового рішення підлягає подальшому захисту від розголошення (ч. 7 ст. 27).

У частині 4 статті 7 Закону України «Про доступ до судових рішень», на який посилається суд першої інстанції як підставу для заборони оприлюднення вироку, зазначено: у текстах судових рішень, відкритих для загального доступу відповідно до цього Закону, **не можуть бути розголошені відомості**, для забезпечення нерозголошення яких було прийнято рішення про розгляд справи в закритому судовому засіданні.

Відповідно до ч. 2 ст. 27 КПК України, кримінальне провадження в судах усіх інстанцій здійснюється відкрито. Слідчий суддя, суд може прийняти рішення про здійснення кримінального провадження у закритому судовому засіданні впродовж усього судового провадження або його окремої частини лише у випадках:

- 1) якщо обвинуваченим є неповнолітній;
- 2) розгляду справи про злочин проти статевої свободи та статевої недоторканості особи;
- 3) необхідності запобігти розголошенню відомостей про особисте та сімейне життя чи обставин, які принижують гідність особи;
- 4) якщо здійснення провадження у відкритому судовому засіданні може призвести до розголошення таємниці, що охороняється законом;
- 5) необхідності забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні.

Суспільству невідомі обставини та підстави, за яких мав місце розгляд справи в закритому судовому засіданні, але судові рішення завжди повинні містити обов'язкові дані.

Так, у статті 7 згаданого закону зазначається, що у текстах судових рішень, що відкриті для загального доступу через оприлюднення на офіційному веб-порталі судової влади або офіційне опублікування, не можуть бути розголошені відомості, що дають можливість ідентифікувати фізичну особу. Такі відомості замінюються літерними або цифровими позначеннями.

До відомостей, зазначених у частині першій цієї статті, які не підлягають розголошенню, належать:

- 1) імена (ім'я, по батькові, прізвище) фізичних осіб;
- 2) місце проживання або перебування фізичних осіб із зазначенням адреси, номери телефонів чи інших засобів зв'язку, адреси електронної пошти, ідентифікаційні номери (коди);

3) реєстраційні номери транспортних засобів, реєстраційні відомості реєстрів нерухомого майна;

4) номери банківських рахунків, номери платіжних карток;

5) інша інформація, що дає можливість ідентифікувати фізичну особу.

До відомостей, зазначених у частинах першій та другій цієї статті, не належать:

1) прізвища та ініціали суддів, які ухвалили судові рішення;

2) імена (ім'я, по-батькові, прізвище) учасників судового процесу та посадових чи службових осіб, які, виконуючи свої повноваження, беруть участь у цивільній, господарській, адміністративній чи кримінальній справах, справах про адміністративні правопорушення (проступки);

3) імена (ім'я, по батькові, прізвище) фізичних осіб – сторін у справі, що розглядалася міжнародною судовою чи іншою міжнародною установою, на рішення якої міститься посилання в тексті судового рішення.

Таким чином, судові рішення (вирок) повинен, як мінімум, містити інформацію про склад суду та прокурора, який підтримував державне обвинувачення.

Відповідно до п. 4 ч. 1 ст. 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження з підстави порушення засад гласності і відкритості судового процесу.

В Україні діє Вища рада правосуддя, яка, зокрема, розглядає скарги на рішення відповідного органу про притягнення до дисциплінарної відповідальності судді чи прокурора (ст. 131 Конституції України).

Аналогічне порушення допущено суддями Апеляційного суду Донецької області, відомості про які не зазначено в судовому рішенні.

На підставі вищенаведеного, керуючись ст. 15 Закону України "Про статус народного депутата України", статтею 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», –

ПРОШУ:

1. Встановити та притягти до дисциплінарної відповідальності суддів Приморського районного суду міста Маріуполя, які 15 листопада 2016 року прийняли судові рішення – вирок, яким визнано винуватим у вчиненні злочину (навмисне вбивство та перевищення службових повноважень) та призначення покарання у вигляді тринадцяти років позбавлення волі, з позбавленням права обіймати посади представника влади в правоохоронних органах строком на три роки, та позбавленням військового звання «старший солдат» військовослужбовця 79 прикордонного загону Азово-Чорноморського регіонального управління Державної прикордонної служби України тактичного угруповання «Кордон» Сергія Колмогорова, справа

№266/2278/15-к, у зв'язку із порушенням засад гласності й відкритості судового процесу.

2. Встановити та притягти до дисциплінарної відповідальності всіх суддів колегії Апеляційного суду Донецької області, які 07 лютого 2017 року прийняли судові рішення за наслідками розгляду апеляційних скарг на вирок від 15 листопада 2016 року в справі №266/2278/15-к, у зв'язку із порушенням засад гласності й відкритості судового процесу.

Про результати розгляду запиту прошу Вас повідомити в передбачений законодавством строк.

Додатки: на 10 аркушах

З повагою

Народний депутат України

Микола ПАЛАМАРЧУК

(посв. 100)

Народний
депутат
України

Віктор
Крибенко
(посв. 132)